

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю

Глава I. Загальні положення

Стаття 1. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон визначає правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, їх правовий статус, права та обов'язки їх учасників.
2. Правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю в окремих сферах діяльності, порядок їх створення, діяльності та припинення регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених спеціальними законами.
3. Управління товариствами з обмеженою відповідальністю та товариствами з додатковою відповідальністю, у статутних капіталах яких є корпоративні права держави або органів місцевого самоврядування, регулюється цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених спеціальними законами.

Стаття 2. Відповідальність учасників товариства, які не повністю внесли вклади

1. Учасники товариства, які не повністю внесли вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників.

Стаття 3. Відповідальність товариства

1. Товариство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном.
2. Товариство не відповідає за зобов'язаннями своїх учасників.

Стаття 4. Учасники товариства

1. Кількість учасників товариства не обмежена.
2. Статутом товариства може бути передбачено певні вимоги до осіб, які можуть бути учасниками товариства. Такі вимоги не можуть бути встановлені щодо учасників проти їхньої волі, а також під умовою чи протягом певного часу.

Стаття 5. Права учасників товариства

1. Учасники товариства мають наступні права:
 - 1) брати участь в управлінні товариством в порядку, передбаченому цим Законом та статутом;
 - 2) отримувати інформацію про господарську діяльність товариства в порядку, передбаченому цим Законом та статутом;

- 3) брати участь в розподілі прибутку товариства;
 - 4) отримати у разі ліквідації товариства частину майна, що залишилася після розрахунків з кредиторами, або його вартість.
2. Учасники товариства можуть мати інші права, передбачені законом та статутом товариства (додаткові права). Такі додаткові права можуть бути передбачені статутом товариства під час його створення або ж надані учаснику (учасникам) товариства на підставі рішення загальних зборів учасників, за яке проголосували усі учасники товариства.
- Додаткові права, надані учаснику відповідно до абзацу вище, у випадку відчуження його частки (її частини) не переходять до набувача такої частки (її частини). Припинення чи обмеження додаткових прав, наданих усім учасникам товариства, здійснюється за рішенням загальних зборів учасників, за яке проголосували усі учасники товариства. Припинення чи обмеження додаткових прав, наданих конкретному учаснику товариства, здійснюється за рішенням загальних зборів учасників, прийнятим простою більшістю голосів учасників від загальної кількості голосів учасників, за умови, що учасник, якому належать відповідні додаткові права, голосував за таке рішення чи надав свою згоду на це у письмовій формі.
- Учасник товариства, якому надані додаткові права, має право відмовитися від здійснення належних йому додаткових прав, надіславши письмове повідомлення про це виконавчому органу товариства. З моменту отримання виконавчим органом товариства такого повідомлення додаткові права учасника припиняються.
3. Статутом товариства може бути передбачено, що права учасника товариства, передбачені пп. 1, 3 та 4 ч. 1 цієї статті, може бути тимчасово зупинено, якщо учасник товариства не відповідає чи перестав відповідати вимогам, встановленим статутом товариства для учасників товариства, або не виконує певні обов'язки, передбачені статутом відносно цього учасника. Якщо внаслідок цього учасник не може реалізувати права, передбачені пп. 1, 3 та 4 ч. 1 цієї статті, і при цьому не може продати свою частку іншим учасникам чи товариству відповідно до цього Закону, його права підлягають поновленню протягом 3 місяців з моменту отримання виконавчим органом товариства відповідної вимоги про поновлення прав від цього учасника.
 4. Тимчасове зупинення прав учасника неможливе у випадку, якщо жоден з учасників не може реалізувати право на участь та голосування на загальних зборах учасників.

Стаття 6. Обов'язки учасників товариства

1. Учасники товариства зобов'язані:
 - 1) дотримуватися статуту;
 - 2) виконувати рішення загальних зборів учасників, інших органів товариства;
 - 3) виконувати свої зобов'язання перед товариством, у тому числі пов'язані з майновою участю;
 - 4) вносити вклад у розмірі, в порядку та способами, що передбачені статутом товариства;
 - 5) не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність товариства.
2. Учасники можуть мати обов'язки, встановлені законом та статутом товариства.
3. Статутом товариства може бути передбачено певні обов'язки щодо товариства (окрім передбачених ч.1 ст. 6 цього Закону), інших учасників чи третіх осіб, яких має дотримуватись певний учасник (додаткові обов'язки). Такі обов'язки не можуть бути

Добавлено примечание ([a1]): Пропонується видалити. Виконавчі (наглядові тощо) органи товариства не можуть зобов'язувати учасників – це протирічить сутності відносин між учасниками та товариством

встановлені щодо учасників проти їхньої волі, а також під умовою чи протягом певного часу.

Такі додаткові обов'язки можуть бути передбачені статутом товариства під час його створення або ж покладені на усіх учасників товариства на підставі рішення загальних зборів учасників, за яке проголосували усі учасники товариства. Покладання додаткових обов'язків на певного учасника товариства здійснюється за рішенням загальних зборів учасників, прийнятим простою більшістю голосів учасників від загальної кількості голосів учасників, за умови, що учасник, на якого покладено відповідні додаткові обов'язки, голосував за таке рішення чи надав свою згоду на це у письмовій формі.

Додаткові обов'язки, покладені на учасника відповідно до абзацу вище, у випадку відчуження його частки (її частини) не переходять до набувача такої частки (її частини). Припинення додаткових обов'язків, наданих усім учасникам товариства, здійснюється за рішенням загальних зборів учасників, за яке проголосували усі учасники товариства.

Стаття 7. Корпоративний договір

1. Корпоративний договір – це безвідплатний договір між усіма або декількома учасниками товариства про особливості реалізації прав та обов'язків учасників товариства.
2. За корпоративним договором його сторони зобов'язуються реалізовувати певним чином права учасників товариства, та(або) утримуватися (відмовлятися) від їх реалізації. Корпоративний договір може передбачати обов'язок його сторін голосувати у певний спосіб на загальних зборах учасників, узгоджено вчиняти інші дії, пов'язані з управлінням товариства, особливості реалізації учасником товариства переважного права на придбання частки або частини частки іншого учасника товариства, а також обов'язок утримуватись від реалізації переважного права, погоджувати відчуження часток, утримуватися від відчуження часток до настання певних обставин, а також здійснювати інші дії, пов'язані з управлінням товариством, з його діяльністю, припиненням та ліквідацією.
3. Корпоративний договір є обов'язковим тільки для його сторін.
4. Корпоративний договір укладається в письмовій формі шляхом підписання єдиного документу його сторонами. Дата набрання чинності та строк дії корпоративного договору визначаються в договорі.
5. Предметом корпоративного договору не можуть бути зобов'язання сторони такого договору голосувати згідно зі вказівками органів управління товариства, щодо якого укладений цей договір.
6. Зміст корпоративного договору не підлягає розкриттю і є конфіденційним, якщо інше не встановлено законом, статутом або таким договором.
7. У разі порушення договору винна сторона має відшкодувати завдані збитки. Зобов'язання за таким договором можуть забезпечуватися неустойкою.
8. Якщо хоча б одна із сторін корпоративного договору є фізичною особою - іноземцем або іноземною юридичною особою, сторони корпоративного договору можуть самостійно здійснювати вибір права, що регулює корпоративний договір.

Добавлено примечание (а2): Пропонується видалити. Сутність цього договору – домовитись про порядок здійснення своїх прав як учасників ТОВ і як власників часток. Про обов'язки може йти мова лише в контексті того, що праву учасника, передбаченому договором, має кореспондувати відповідний обов'язок решти сторін договору

Добавлено примечание (а3): Пропонується додати для точності – ст. 207 передбачає, що письмова форма є також коли сторони обмінюються листами, що у цій ситуації, вочевидь, буде некоректно

Добавлено примечание (а4): Пропонується видалити - додаткової цінності це уточнення не дає.

Добавлено примечание (а5): Право України має пріоритет – аналогія ст.46 ЗУ «Про міжнародне приватне право»

Глава II. Заснування товариства

Стаття 8. Найменування товариства з обмеженою відповідальністю

1. Найменування товариства з обмеженою відповідальністю має містити назву товариства, а також організаційно-правову форму (товариство з обмеженою відповідальністю).
2. Товариство може мати скорочене найменування українською мовою, повне і скорочене найменування іноземними мовами.

Стаття 9. Заснування товариства

1. Заснування товариства відбувається за рішенням його засновників.
2. Якщо товариство засновується кількома особами, ці особи у разі необхідності визначити взаємовідносини між собою щодо створення товариства можуть укласти договір про заснування товариства у письмовій формі. Договір про заснування товариства встановлює порядок заснування товариства, умови здійснення спільної діяльності щодо створення товариства, розмір статутного капіталу, частку у статутному капіталі кожного з учасників, строки та порядок внесення вкладів та інші умови. Договір про заснування товариства не є установчим документом товариства.

Стаття 10. Статут товариства

1. Установчим документом товариства є статут. Товариство може діяти на підставі модельного статуту.
2. Перша редакція статуту товариства підписується всіма засновниками товариства. Справжність підписів засновників на статуті може бути нотаріально засвідчена.
3. Зміни до статуту товариства або статут товариства у новій редакції підписуються учасниками товариства, які голосували “за” таке рішення, або особою, уповноваженою на це загальними зборами учасників, якщо це передбачено статутом товариства. Підписи учасників або уповноваженої загальними зборами учасників особи засвідчуються нотаріально.
4. У статуті товариства зазначаються відомості про:
 - 1) повне та скорочене (за наявності) найменування товариства;
 - 2) органи управління товариством, їх компетенцію, порядок прийняття ними рішень;
 - 3) порядок вступу до товариства та виходу з нього.
5. Статут товариства може містити інші відомості, що не суперечать закону.

Глава III. Статутний капітал та вклади учасників

Стаття 11. Статутний капітал товариства

1. Розмір статутного капіталу товариства складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених у національній валюті України.
2. Розмір частки учасника товариства у статутному капіталі товариства може додатково визначатись у відсотках. Розмір частки учасника товариства у відсотках повинен відповідати співвідношенню номінальної вартості його частки та статутного капіталу товариства.
3. Статутом товариства можуть бути передбачені обмеження на зміну співвідношення часток учасників. Відповідні обмеження можуть бути внесені до статуту, змінені або

виключені з нього за умови прийняття такого рішення всіма учасниками товариства одностайно.

Стаття 12. Вклад учасника товариства

1. Вкладом учасника товариства можуть бути гроші, цінні папери, інше майно, якщо інше не встановлено законом або статутом товариства.
2. Вклад у негрошовій формі до статутного капіталу товариства повинен мати грошову оцінку, що затверджується одностайним рішенням загальних зборів, в яких взяли участь всі учасники товариства. При заснуванні товариства така оцінка визначається договором про заснування товариства.

Стаття 13. Внесення вкладу під час заснування товариства

1. Кожен учасник товариства повинен повністю внести свій вклад протягом **шести** місяців з дати державної реєстрації товариства.
2. Статут товариства або рішення про заснування товариства може передбачати менший строк для внесення вкладів.
3. **Вартість вкладу кожного учасника товариства повинна бути не менше номінальної вартості його частки.**

Добавлено примечание ([a6]): 12 місяців

Добавлено примечание ([a7]): Пропонується видалити. Вартість внеску учасника визначається учасниками під час створення товариства (чи при прийнятті рішення про здійснення додаткового внеску). Грошовий внесок в принципі ніяк не може бути менше номінальної вартості

Стаття 14. Прострочення внесення вкладу

1. Якщо учасник прострочив внесення вкладу, виконавчий орган товариства має надіслати йому письмове попередження про прострочення оплати протягом 1 місяця з моменту такого прострочення. Попередження має містити інформацію про суму заборгованості, нараховану неустойку (якщо передбачено статутом товариства) та додатковий строк, наданий для погашення заборгованості. Додатковий строк, наданий для погашення заборгованості, встановлюється виконавчим органом товариства чи статутом товариства, але не довше ніж тридцять днів.
2. Якщо учасник не вніс вклад для оплати заборгованості протягом наданого додаткового строку, виконавчий орган товариства має скликати загальні збори учасників, які повинні прийняти одне з наступних рішень:
 - 1) **про зменшення статутного капіталу товариства на розмір всієї частки учасника, який має заборгованість перед товариством, перерозподіл часток інших учасників товариства; або**
 - 2) **про зменшення статутного капіталу товариства на розмір неоплаченої частини частки учасника, перерозподіл часток учасників товариства; або**
 - 3) **про перерозподіл неоплаченої частки чи її частини між іншими учасниками без зміни розміру статутного капіталу товариства та сплату такої заборгованості відповідними учасниками; або**
 - 4) **про ліквідацію товариства.**
3. **Голоси, що припадають на частку учасника, який має заборгованість перед товариством, не враховуються при визначенні результатів голосування для прийняття рішення відповідно до частини 2 цієї статті.**
4. Якщо інше не передбачено **статутом товариства, у випадку, якщо учасник повністю не вніс свій вклад протягом встановленого строку після надсилання йому повідомлення згідно з частиною 1 цієї статті, такий учасник бере участь у голосуванні на загальних зборах виключно голосами, що припадають на фактично**

Добавлено примечание ([a8]): Пропонується визначити наслідки неприйняття такого рішення

Добавлено примечание ([a9]): Необхідно визначити подальшу долю коштів/майна, які на той момент вже надійшли від учасника, та строку/шляхів їх повернення. В іншому випадку таке майно/кошти фактично є набутими без належної правової підстави

оплачену ним частку. Статутом товариства також може бути передбачено обмеження права учасника на отримання дивідендів до моменту повної оплати свого внеску.

Добавлено примечание ([a10]): Пропонується додати таке правило як додатковий стимул для учасників на здійснення своєчасної оплати внесків.

Стаття 15. Збільшення статутного капіталу товариства

1. Збільшення статутного капіталу товариства допускається лише після внесення усіма його учасниками своїх вкладів у повному обсязі.
2. При збільшенні статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів номінальна вартість частки учасника товариства може бути збільшена на суму, рівну або меншу вартості додаткового вкладу такого учасника.

Добавлено примечание ([a11]): Перенести в ст.17

Стаття 16. Збільшення статутного капіталу без додаткових вкладів

1. Учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства без додаткових вкладів за рахунок нерозподіленого прибутку товариства.
2. При збільшенні статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку товариства без залучення додаткових вкладів склад учасників та співвідношення розмірів часток учасників у статутному капіталі не змінюється.

Стаття 17. Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів

1. Учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства за рахунок додаткових вкладів учасників та(або) третіх осіб за рішенням загальних зборів учасників.
2. Кожен учасник має переважне право зробити додатковий вклад в межах суми збільшення статутного капіталу пропорційно його частці у статутному капіталі. Треті особи та учасники можуть зробити додаткові вклади після реалізації кожним учасником свого переважного права або відмови від реалізації такого права в межах різниці між сумою збільшення та сумою внесених учасниками додаткових вкладів, тільки якщо це передбачено рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів.
3. У рішенні загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів визначається загальна сума збільшення, коефіцієнт відношення суми збільшення до розміру частки кожного учасника у статутному капіталі та запланований розмір статутного капіталу.
4. Додаткові вклади можуть вноситися у негрошовій формі. У такому випадку у рішенні загальних зборів учасників визначаються учасники та(або) треті особи, які вносять майно, та його грошова оцінка.
5. Учасники можуть вносити додаткові вклади протягом строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників, але не більше ніж протягом одного року з дня прийняття рішення про залучення додаткових вкладів.
6. Треті особи та учасники можуть вносити додаткові вклади протягом одного місяця після спливу строку для внесення додаткових вкладів учасниками, що мають намір реалізувати своє переважне право, якщо рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів не встановлений менший строк.
7. Статутом або рішенням загальних зборів учасників, за яке проголосували всі учасники товариства, можуть встановлюватися інші правила, ніж передбачені частиною 2 цієї статті.
8. З учасником та(або) третьою особою може бути укладений договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник та(або) третя особа зобов'язується

зробити додатковий вклад у грошовій чи негрошовій формі, а товариство – збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти у товариство із відповідною часткою у статутному капіталі.

9. Протягом одного місяця з дати спливу строку для внесення додаткових вкладів, встановленого відповідно до цієї статті, загальні збори учасників повинні прийняти рішення про:
- 1) затвердження результатів внесення додаткових вкладів учасниками та(або) третіми особами товариства до статутного капіталу товариства;
 - 2) затвердження розмірів часток учасників товариства та їх номінальної вартості з урахуванням фактично внесених ними додаткових вкладів; та
 - 3) затвердження збільшеного розміру статутного капіталу товариства.
10. Якщо додаткові вклади не внесені учасником та(або) третьою особою, з яким (якою) укладено договір про внесення додаткового вкладу, в повному обсязі та своєчасно, такий договір вважається розірваним, якщо товариство не затвердило розмір частки такого учасника та(або) третьої особи виходячи з фактично внесеного ним додаткового вкладу.
11. Якщо за підсумками року значення чистих активів товариства стає від'ємним, учасники товариства зобов'язані прийняти одне з таких рішень:
- 1) про внесення додаткових внесків до капіталу товариства таким чином, щоб рівень чистих активів став не менший мінімального розміру статутного капіталу товариства, встановленого законом;
 - 2) про зменшення статутного капіталу відповідно до ст. 18 цього Закону;
 - 3) про припинення товариства.

Обов'язок прийняття одного з рішень, передбачених абзацами другим-четвертим цієї частини, виникає в учасників товариства після спливу 12 місяців з дати утворення товариства.

Додаткові внески вносяться усіма учасниками пропорційно до розміру їх часток у статутному капіталі, якщо інше не передбачено рішенням, прийнятим усіма учасниками товариства. Зміна співвідношення часток учасників товариства внаслідок внесення додаткових внесків, передбаченого цією частиною, може змінюватися, якщо це передбачено рішенням, прийнятим усіма учасниками товариства. Додаткові внески вносяться протягом 3 місяців з дня прийняття рішення загальними зборами учасників, якщо більш короткий строк не передбачено рішенням загальних зборів.

Виконавчий орган товариства (наглядова рада - у випадку її наявності) зобов'язаний забезпечити повідомлення учасників товариства про необхідність прийняття одного з рішень, передбачених абзацами другим-четвертим цієї частини, та надати свої пропозиції з цього приводу.

Додавлено примечание ([a12]): Пропонується визначити наслідки неприйняття такого рішення, якщо внесок внесено повністю?

Стаття 18. Зменшення статутного капіталу товариства

1. Товариство має право зменшити свій статутний капітал.
2. У випадку зменшення номінальної вартості часток усіх учасників товариства співвідношення номінальної вартості їх часток повинно зберігатися незмінним.
3. Після прийняття рішення про зменшення статутного капіталу товариства його виконавчий орган протягом десяти днів має письмово повідомити кожного кредитора, вимоги якого до товариства не забезпечені заставою, гарантією чи порукою, про таке рішення.

Додавлено примечание ([RA13]): Це дозволить уникнути ситуації, коли компанія, що є фактично неплатоспроможною без можливості покращення цього стану, продовжує отримувати кошти від контрагентів кошти тощо, фактично вводячи їх в оману щодо можливості виконання своїх зобов'язань.

Додавлено примечание ([RA14]): Необхідно передбачити обов'язок зменшення статутного капіталу до рівня чистих активів, якщо за підсумками року їх розмір стає меншим за розмір статутного капіталу. Це дозволить уникнути ситуації, коли компанія, що є фактично неплатоспроможною без можливості покращення цього стану, продовжує отримувати кошти від контрагентів кошти тощо, фактично вводячи їх в оману щодо можливості виконання своїх зобов'язань.

4. Кредитори протягом тридцяти днів після отримання зазначеного повідомлення можуть звернутися до товариства з письмовою вимогою про здійснення протягом тридцяти днів одного з таких заходів на вибір товариства: забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договору забезпечення, дострокового припинення або виконання зобов'язань перед кредитором, якщо інше не передбачено договором між товариством та кредитором. У випадку невиконання товариством зазначеної вимоги у встановлений строк, кредитори мають право вимагати дострокового припинення або виконання зобов'язань товариством у судовому порядку.
5. Якщо кредитор не звернувся до товариства з письмовою вимогою у строк, передбачений частиною 4 цієї статті, вважається, що він не вимагає від товариства вчинення додаткових дій щодо зобов'язань перед ним.

Добавлено примечание ([RA15]): «Вимоги» - повідомлення чи здійснення бажаного для кредитора заходу?

Стаття 19. Переважне право учасника товариства

1. Учасник товариства має переважне право на придбання частки або частини частки іншого учасника товариства, що продається третій особі.
2. Якщо кілька учасників товариства скористаються своїм переважним правом, вони придбають частку або частину частки пропорційно до розміру належних їм часток.
3. Учасник товариства, який має намір продати свою частку або її частину третій особі, зобов'язаний письмово повідомити про це інших учасників товариства та поінформувати про умови такого продажу. Якщо кожен з учасників товариства протягом тридцяти днів з дати отримання повідомлення про намір учасника продати частку або її частину, не повідомив письмово учасника, який продає частку або її частину, про намір скористатися своїм переважним правом, така частка або її частина може бути відчужена третій особі на умовах, які були повідомлені учасникам товариства.
4. Якщо учасник товариства, що має намір продати свою частку або її частину третій особі, отримав від іншого учасника письмову заяву про намір скористатися своїм переважним правом, то у разі ухилення однієї із сторін від укладення договору купівлі-продажу спір вирішується судом. До таких вимог застосовується позовна давність в один рік.
5. Учасник товариства має право вимагати в судовому порядку переведення на себе прав і обов'язків набувача частки або її частини, якщо переважне право такого учасника товариства на придбання частки або її частини є порушеним.
6. Статутом може встановлюватися інший порядок реалізації переважного права учасників товариства, розподілу відчужуваної частки або її частини між іншими учасниками товариства, відмови від реалізації переважного права учасників товариства. Статутом може встановлюватися, що учасники не мають переважного права учасників товариства. Статутом також може бути передбачений обов'язок учасника, який має намір продати частку або її частину третій особі, провести спершу переговори щодо її продажу з учасниками.
7. Правила, передбачені цією статтею, не застосовуються у випадках, якщо:
 - 1) продаж частки у статутному капіталі товариства або її частини здійснюється на аукціоні (публічних торгах) у випадках, передбачених законом;
 - 2) (за умови, що статутом товариства не вказано інакше) усі учасники товариства та третя особа, що придбає частку/її частину, знаходяться між собою у відносинах контролю. У такому випадку діє презумпція наявності згоди учасників на відчуження частки/її частини вказаній третій особі.

Добавлено примечание ([RA16]): Актуально для здійснення транзакцій в межах бізнес-груп

Стаття 20. Відчуження частки іншим учасникам або третім особам

1. Учасник товариства має право відчужити свою частку в статутному капіталі або її частину оплатно або безоплатно іншим учасникам товариства або третім особам, якщо інше не передбачено статутом.
2. Якщо діє переважне право учасника товариства, учасник може відчужити свою частку в статутному капіталі або її частину третій особі на виконання договору, відмінного від договору купівлі-продажу, лише за згодою інших учасників товариства, якщо інше не передбачено статутом. Частка учасника в статутному капіталі товариства може бути передана іншій особі незалежно від підстав такого передання, якщо всі учасники товариства надали згоду на це, протягом одного місяця з дня надання такої згоди, якщо учасниками не погоджений інший строк, який не може бути більше 3 місяців.
3. Якщо хоча б одна зі сторін договору про відчуження частки або частини частки є іноземною юридичною чи фізичною особою, сторони договору можуть самостійно здійснювати вибір права, що регулює такий договір.
4. Учасник товариства має право відчужити свою частку в статутному капіталі або її частину лише в тій частині, в якій вона є оплаченою. Після відчуження частини частки, що була оплачена учасником, він залишається винним перед товариством за оплату решти свого внеску. Якщо будь-який з учасників здійснює оплату решти внеску такого учасника, відповідне право вимоги переходить від товариства до учасника(учасників), що здійснив таку оплату.

Добавлено примечание ([RA17]): Пропонується виключити та ввести окреме правило до ЗУ «Про міжнародне приватне право». На даний час, право України має пріоритет – як впливає зі ст.38,40 ЗУ «Про міжнародне приватне право»

Стаття 21. Особливості звернення стягнення на частку учасника товариства

1. Звернення стягнення на частку учасника товариства здійснюється на виконання судового рішення про стягнення з учасника грошових коштів або на підставі судового рішення про звернення стягнення на частку майнового поручителя, яка передана у заставу в забезпечення зобов'язання іншої особи.
2. Державний виконавець повідомляє виконавчий орган товариства про намір звернути стягнення на частку учасника товариства (боржника). Виконавчий орган товариства зобов'язаний протягом тридцяти днів з дня одержання вказаного повідомлення надати відомості, необхідні для розрахунку вартості частки відповідно до частини 5 статті 23 цього Закону.
3. З дня одержання повідомлення відповідно до частини 2 цієї статті виконавчий орган товариства зобов'язаний забезпечити надання державному виконавцю та боржнику доступу до документів фінансової звітності, інших документів, необхідних для визначення вартості частки боржника.
4. Протягом п'ятнадцяти днів з дня закінчення строку, визначеного у частині 2 цієї статті, державний виконавець здійснює розрахунок вартості частки відповідно до частини 5 статті 23 цього Закону.
5. Державний виконавець пропонує іншим учасникам товариства придбати частку відповідно статті 19 цього Закону.
6. У разі, якщо договір купівлі – продажу укладено, покупець повинен сплатити ціну протягом десяти днів з дня укладення договору. Державний виконавець повинен передати частку покупцю протягом десяти днів з дня сплати ціни.
7. Якщо ціна не буде сплачена відповідно до частини 6 цієї статті, договір купівлі-продажу вважається розірваним.

Добавлено примечание ([RA18]): Тут і далі - потрібно врахувати можливість введення інституту приватних виконавців

Добавлено примечание ([RA19]): Пропонується видалити або більш чітко визначити перелік таких документів з метою усунення можливих маніпуляцій конфіденційною інформацією товариства

8. Якщо товариство не виконає обов'язків відповідно до частини 2 чи 3 цієї статті, або учасники товариства не скористаються правом придбати частку, або якщо договір купівлі-продажу вважатиметься розірваним відповідно до частини 7 цієї статті, частка передається на реалізацію на аукціоні в загальному порядку.

Добавлено примечание ([RA20]): Необхідне доопрацювання – незрозуміло, чи потрібно/можна виконувати положення ст. 19

Стаття 22. Перехід частки до спадкоємця або правонаступника учасника

1. Спадкоємець (правонаступник) учасника може вступити до товариства за одностайною згодою інших учасників товариства.
2. Якщо частка учасника в статутному капіталі товариства перевищує 50 відсотків, його спадкоємець (правонаступник) може вступити до товариства без згоди інших учасників, якщо інше не передбачене статутом. Статутом товариства можуть бути передбачені інші випадки, коли спадкоємець (правонаступник) може вступити до товариства без згоди інших учасників.
3. Розрахунки зі спадкоємцем (правонаступником) учасника, який не став учасником товариства, здійснюються відповідно до статті 23 цього Закону.

Стаття 23. Вихід учасника з товариства

1. Учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства є менше 50 відсотків, може у будь-який час вийти з товариства без згоди інших учасників, якщо інше не передбачено статутом. В іншому випадку учасник може вийти з товариства за згодою інших учасників протягом одного місяця з дня отримання такої згоди, якщо менший строк не визначений такою згодою. Рішення учасників про таку згоду приймається одностайно загальними зборами учасників, в яких беруть участь всі учасники товариства. Голоси учасника, що виходить, не враховуються при прийнятті рішення учасників про таку згоду.
2. Вихід учасників з товариства, внаслідок якого у товаристві не залишиться жодного учасника, не допускається.
3. Учасник товариства вважається таким, що вийшов, з дня державної реєстрації зменшення розміру статутного капіталу на розмір частки такого учасника. Не пізніше тридцяти днів з дня, коли виконавчий орган товариства дізнався чи мав дізнатись про вихід учасника, він зобов'язаний повідомити такому колишньому учаснику вартість його частки.
4. Товариство зобов'язане протягом одного року з дня, коли товариство дізналось чи мало дізнатись про вихід учасника, виплатити йому вартість частки учасника. Статутом може встановлюватися інший строк для такої виплати.
5. Вартість частки учасника визначається станом на день виходу виходячи з ринкової вартості всього майна товариства, як сукупності.
6. За згодою учасника товариства, що вийшов, товариство може передати йому майно, що дорівнює вартості частки, визначеної відповідно до цієї статті.
7. Товариство виплачує учаснику, що вийшов з товариства, вартість його частки або передає майно лише пропорційно розміру оплаченої частини частки такого учасника.
8. Виконавчий орган товариства зобов'язаний надавати учаснику, який вийшов, доступ до документів фінансової звітності, інших документів, необхідних для визначення вартості частки учасника.
9. Статутом товариства може бути передбачений інший строк, порядок, розмір та спосіб проведення розрахунків з учасником, що виходить, якщо такий статут або внесення

Добавлено примечание ([RA21]): Учасник з часткою 50% і більше фактично стає заручником мінорів. Доцільність правила сумнівна

Добавлено примечание ([RA22]): Учасник таким чином до останнього буде залежати від виконавчого органу та інших учасників, які забезпечать реєстраційні дії

Добавлено примечание ([RA23]): Вихід учасника з товариства необов'язково має наслідком зменшення СК.

Добавлено примечание ([RA24]): Доопрацювати – поточна редакція суперечить попередньому реченню та ч. 1 статті, оскільки вихід учасника завершується вже після держ. реєстрації (тому на цей момент вик. орган товариства точно знає про вихід учасника)

Добавлено примечание ([a25]): Аналогічно попередньому коментарю

Добавлено примечание ([RA26]): Ким – товариством чи все ж учасником?

Добавлено примечание ([RA27]): День державної реєстрації зменшення СК?

Добавлено примечание ([RA28]): Якщо маються на увазі чисті активи, то краще так і вказувати. Взагалі, необхідно дати можливість учасникам самостійно у статуті визначитись із критерієм за яким визначається вартість – чисті активи, вартість за бухгалтером тощо.

Добавлено примечание ([RA29]): Пропонується видалити або більш чітко визначити перелік таких документів з метою усунення можливих маніпулювань конфіденційною інформацією товариства

відповідних змін до нього прийнятий одностайним рішенням загальних зборів, в яких взяли участь всі учасники товариства.

- Правила цієї статті застосовуються також до відносин щодо виходу з товариства спадкоємця чи правонаступника учасника.

Стаття 24. Виключення учасника з товариства

- Учасник або учасники товариства, номінальна вартість часток яких у сукупності складає не менше 10 відсотків статутного капіталу товариства, мають право звернутися до суду з вимогою про виключення учасника з товариства в судовому порядку, якщо дії чи бездіяльність учасника унеможливають діяльність товариства або суттєво їй заважають.
- У разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника – фізичної особи чи припинення учасника – юридичної особи, частка якого у статутному капіталі товариства становить менше 50 відсотків, учасники товариства можуть прийняти рішення про виключення такого учасника з товариства у позасудовому порядку. Таке рішення приймається одностайним рішенням загальних зборів, в яких взяли участь всі учасники товариства, без врахування голосів учасника, який виключається.
- Статут товариства може передбачати інші підстави для виключення учасника товариства за рішенням загальних зборів товариства. Статутом може бути передбачено заборону на виключення учасника з товариства.
- До відносин щодо наслідків виключення учасника застосовуються правила частин 2 – 9 (включно) статті 23 цього Закону.

Добавлено примечание ([а30]): Інструмент не спрацює – практично неможливо довести наявність причинного зв'язку між діями/бездіяльністю учасника та неможливістю діяльності товариства

Добавлено примечание ([РА31]): Ким буде визначатись вартість частки?

Стаття 25. Обов'язковий викуп частки учасника товариством

- Кожний учасник товариства має право вимагати обов'язкового викупу товариством належної йому частки, якщо він взяв участь у загальних зборах учасників та голосував проти рішення, що було прийнято загальними зборами учасників щодо:
 - вчинення товариством значного правочину; або
 - вчинення товариством правочину із заінтересованістю.Статутом товариства можуть бути передбачені інші випадки, коли учасники товариства мають право вимагати обов'язкового викупу товариством належних їм часток.
- Товариство у разі настання будь-якого випадку, передбаченого частиною першою цієї статті, та отримання письмової вимоги від учасника про викуп належної йому частки, зобов'язане викупити частку у учасника.
- До відносин щодо наслідків викупу частки учасника застосовуються правила частин 2 – 9 (включно) статті 23 цього Закону.

Добавлено примечание ([а32]): Пропонується додати також випадки реорганізації, а також внесення змін до статуту, якими звужується обсяг належних цьому учаснику прав

Добавлено примечание ([РА33]): Пропонується додати можливість учасникам визначати додаткові підстави для викупу в статуті

Добавлено примечание ([а34]): Ким буде визначатись вартість частки?

На яку дату буде визначатись вартість частки - на дату подання заяви; на дату ЗЗУ; на дату держреєстрації змін до статуту...

Стаття 26. Набуття товариством частки у власному капіталі

- Товариство має право придбати частки в своєму статутному капіталі без зменшення свого статутного капіталу на розмір такої частки лише за умови, що на момент такого придбання товариство сформує резервний капітал у розмірі ціни придбання викупленої частки, який не можна використовувати для здійснення виплат на користь учасників такого товариства.

Добавлено примечание ([а35]): Необхідно визначити, з якого моменту ТОВ вважається власником такої частки для третіх осіб.

2. Відплатний договір про набуття товариством частки у власному капіталі може бути укладений лише за одностайним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства.
3. Частки, що належать товариству, не враховуються при визначенні результатів голосування на загальних зборах учасників товариства, при розподілі прибутку товариства, а також при розподілі майна товариства в разі його ліквідації.
4. У разі придбання частки (її частини) учасника самим товариством, товариство зобов'язане здійснити відчуження такої частки відплатно не пізніше ніж через один рік з дня придбання частки.

Стаття 27. Виплата дивідендів учасникам товариства

1. Дивіденди виплачуються учасникам товариства з чистого прибутку чи спеціально сформованого для цього резервного капіталу товариства. Дивіденди виплачуються учаснику товариства пропорційно належній йому частці в статутному капіталі товариства, якщо статутом товариства або рішенням загальних зборів учасників, за яке проголосували всі учасники товариства, не встановлено інше. Статутом товариства може бути передбачено обмеження прав конкретного учасника (учасників) на отримання дивідендів. Таке обмеження не може бути встановлено щодо учасника проти його волі, а також під умовою чи протягом певного часу.
2. Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами, якщо інше не встановлено статутом товариства або рішенням загальних зборів учасників, за яке проголосували усі учасники товариства.
3. Дивіденди можуть виплачуватися за квартал, півріччя (далі- проміжні дивіденди) або рік відповідно до рішень загальних зборів учасників товариства з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом та статутом товариства.
4. Виплата дивідендів здійснюється особам, які були учасниками товариства на момент прийняття рішення про виплату дивідендів, у строк, що не перевищує шести місяців з дати прийняття такого рішення, якщо інший строк не передбачений статутом товариства або рішенням загальних зборів учасників. У випадку, якщо дивіденди не виплачено учаснику в межах строку, передбаченого першим реченням цієї частини, такий учасник має право звернутися протягом трьох років (якщо більш тривалий строк не передбачено статутом товариства, але який не може бути більше 5 років) з моменту завершення строку для виплати дивідендів до товариства з вимогою про виплату вказаних дивідендів. Після спливу вказаного строку, розподілені, але не витребувані учасником дивіденди поновлюються у складі нерозподіленого прибутку товариства.
5. Рішення про виплату дивідендів приймається загальними зборами учасників товариства виключно на підставі пропозицій виконавчого органу (наглядової ради – у випадку її наявності). Виконавчий орган (наглядова рада – у випадку її наявності) товариства може відмовитися від надання такої пропозиції виключно за наявності обмежень згідно зі ст. 28 цього Закону.
6. Одночасно із затвердженням річних результатів діяльності загальні збори учасників також мають затвердити загальний розмір дивідендів за підсумками року (фінальні дивіденди). У випадку, якщо проміжні дивіденди, що були виплачені учасникам товариства протягом відповідного року, перевищують розмір фінальних дивідендів за цей рік, надмірно виплачені учасникам кошти підлягають поверненню у порядку, передбаченому ч. 8 цієї статті. У такому випадку члени виконавчого органу (а також наглядової ради – за її наявності) товариства, які голосували за надання пропозиції

загальним зборам учасників про прийняття рішення про виплату дивідендів, несуть разом з учасниками солідарну відповідальність за зобов'язанням щодо повернення надмірно отриманих виплат товариству.

7. Члени виконавчого органу (а також наглядової ради – за її наявності) товариства, які з урахуванням стану фінансово-господарської діяльності товариства знали про наявність обмежень, передбачених ст. 28 цього Закону, чи повинні були знати про їх наявність, але проголосували за надання пропозиції загальним зборам учасників про прийняття рішення про виплату дивідендів, несуть разом з учасниками солідарну відповідальність за зобов'язанням щодо повернення надмірно отриманих виплат товариству.
8. Виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників про неправомірні виплати на їхню користь протягом одного місяця з моменту, коли дізнався або мав дізнатися про неправомірність здійснення відповідної виплати. Учасник товариства, який отримав неправомірні виплати, зобов'язаний повернути їх товариству протягом 2 місяців з моменту отримання повідомлення виконавчого органу.

Стаття 28. Обмеження виплати дивідендів

1. Товариство не має права приймати рішення про виплату дивідендів або виплачувати дивіденди, якщо:
 - 1) товариство не виконало зобов'язання щодо виплат учасникам товариствачи правонаступникам учасників товариства відповідно до цього Закону;
 - 2) якщо після закінчення другого та кожного наступного фінансового року вартість чистих активів товариства є меншою за статутний капітал товариства;
 - 3) майна товариства недостатньо для задоволення вимог кредиторів або стане недостатньо внаслідок прийняття рішення про виплату дивідендів або здійснення виплати.
2. Товариство не має права виплачувати дивіденди учаснику, який не здійснив оплату свого внеску до статутного капіталу товариства.
3. Статутом товариства можуть бути передбачені інші випадки, за наявності яких загальні збори товариства не можуть приймати рішення про виплату дивідендів чи за наявності яких дивіденди не можуть виплачуватися.

Добавлено примечание ([a36]): В поточній редакції неоплата хоча б 1 грн буде мати наслідком неможливості отримати дивіденди. Введення настільки суворого правила є сумнівним

Глава IV. Управління товариством

Стаття 29. Органи товариства

1. Органами товариства є загальні збори учасників, наглядова рада (у разі утворення), виконавчий орган та ревізійна комісія (ревізор) товариства.

Стаття 30. Загальні збори учасників

1. Загальні збори учасників є вищим органом товариства.
2. З урахуванням частин 2 та 3 статті 5 цього Закону, кожен учасник товариства має право бути присутнім на загальних зборах учасників, брати участь в обговоренні питань порядку денного і голосувати з питань порядку денного загальних зборів учасників.
3. Кожен учасник товариства на загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну розміру його частки у статутному капіталі товариства, якщо інше не

Добавлено примечание ([RA37]): Пропонується видалити. Віднесення ревізора/ревізійної комісії до органів товариства – дуже спірне питання. Ніщо не заважає учасникам визначити форми контролю за діяльністю товариства та його органів, у тому числі призначати зовнішній аудит

передбачено статутом. Статутом товариства може бути передбачено обмеження права голосу конкретного учасника (учасників) за умови, що в такого учасника у будь-якому випадку буде щонайменше один голос при голосуванні з питань порядку денного. Таке обмеження не може бути встановлено щодо учасника проти його волі, а також під умовою чи протягом певного часу.

4. Загальні збори учасників мають збиратися не менш ніж одного разу на рік для затвердження результатів діяльності товариства за попередній рік та річних звітів органів управління товариства (річні збори). Усі інші збори вважаються позачерговими. Річні збори мають бути проведені протягом 6 місяців з моменту завершення попереднього фінансового року. Загальні збори мають право прийняти рішення про перенесення строку проведення річних зборів, який не може бути більшим ніж 5 місяців з моменту прийняття рішення зборів про таке перенесення.

Стаття 31. Компетенція загальних зборів учасників

1. Загальні збори учасників можуть вирішувати будь-які питання діяльності товариства.
2. До компетенції загальних зборів учасників належить:
 - 1) визначення основних напрямів діяльності товариства;
 - 2) внесення змін до статуту товариства;
 - 3) зміна розміру статутного капіталу товариства;
 - 4) затвердження грошової оцінки майна або нематеріальних активів, якщо учасник товариства вносить негрошовий вклад до статутного капіталу товариства;
 - 5) перерозподіл часток між учасниками товариства у випадках, встановлених цим Законом;
 - 6) утворення та ліквідація наглядової ради товариства, обрання та припинення повноважень її членів або окремо одного чи декількох з них, встановлення розміру винагороди членам наглядової ради товариства;
 - 7) утворення та ліквідація виконавчого органу, обрання одноосібного виконавчого органу товариства або членів колегіального виконавчого органу товариства (всіх чи окремо одного або декількох з них), встановлення розміру винагороди членам виконавчого органу;
 - 8) визначення форм контролю та нагляду за діяльністю виконавчого органу товариства;
 - 9) утворення та ліквідацію ревізійної комісії товариства, обрання членів ревізійної комісії або ревізора, прийняття рішення про припинення повноважень членів ревізійної комісії або ревізора, встановлення розміру винагороди членам ревізійної комісії або ревізору;
 - 10) затвердження річних звітів виконавчого органу товариства, наглядової ради товариства (у разі її створення);
 - 11) затвердження висновків ревізійної комісії або ревізора товариства (у разі створення або обрання відповідно);
 - 12) придбання товариством частки учасника;
 - 13) виключення учасника із товариства у випадках, передбачених цим Законом;
 - 14) виконання товариством грошового зобов'язання учасника – заставодавця;
 - 15) затвердження річних результатів діяльності товариства;
 - 16) розподіл чистого прибутку товариства, виплата дивідендів з урахуванням вимог, передбачених цим Законом;
 - 17) розміщення товариством емісійних цінних паперів;

- 18) виділ, злиття, поділ, приєднання, ліквідація та перетворення товариства, обрання комісії з припинення (ліквідаційної комісії), затвердження порядку припинення, порядку розподілу майна між учасниками товариства у разі його ліквідації, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, затвердження ліквідаційного балансу товариства;
- 19) встановлення додаткових прав та обов'язків учасників товариства;
- 20) встановлення іншого порядку голосування та кількості голосів учасників товариства, необхідної для прийняття рішень загальними зборами учасників, з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом;
3. Питання, зазначені в пунктах 1-6, 8, 10-16, 18-20 частини другої цієї статті віднесені до виключної компетенції загальних зборів учасників, не можуть бути передані ними для вирішення виконавчому органу товариства або наглядовій раді товариства (у разі її створення).
Встановлення розміру винагороди членам виконавчого органу та наглядової ради може бути статутом чи за рішенням загальних зборів передано іншому органу товариства. У такому випадку, здійснення відповідних виплат на користь вказаних осіб потребує окремого рішення загальних зборів учасників товариства.
4. Статутом товариства до виключної компетенції загальних зборів учасників може бути також віднесено вирішення інших питань.

Стаття 32. Скликання загальних зборів учасників

1. Загальні збори учасників скликаються виконавчим органом товариства:
 - 1) з власної ініціативи;
 - 2) на вимогу наглядової ради товариства (у разі її створення);
 - 3) на вимогу ревізійної комісії або ревізора (у разі її утворення або обрання відповідно);
 - 4) на вимогу учасника або учасників товариства, які на момент подання вимоги сукупно є власниками часток, що становлять 10 і більше відсотків статутного капіталу товариства.
2. Виконавчий орган товариства повинен скликати річні загальні збори учасників не пізніше 30 квітня наступного за звітним роком.
3. Якщо вартість чистих активів знизилася більш, як на 50 відсотків порівняно з вартістю чистих активів товариства станом на кінець попереднього року, виконавчий орган товариства зобов'язаний негайно скликати загальні збори учасників, які мають відбутися протягом шістдесяти днів з дати скликання. До порядку денного таких загальних зборів учасників повинно бути включено питання про заходи, які мають бути вжиті для покращення фінансового стану товариства, про зменшення статутного капіталу товариства та(або) про ліквідацію товариства.
4. У разі порушення обов'язку, передбаченого частиною 3 цієї статті, та визнання товариства банкрутом до закінчення трирічного строку з дати, коли відбулося зниження вартості чистих активів більш як на 50 відсотків, члени виконавчого органу солідарно несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями товариства. Члени виконавчого органу, які доведуть, що не знали і не мали знати про таке зниження вартості чистих активів товариства, або голосували за рішення про скликання загальних зборів учасників у зв'язку з таким зниженням вартості чистих активів товариства, звільняються від відповідальності за порушення цього обов'язку.
5. Вимога про скликання загальних зборів учасників подається виконавчому органу товариства в письмовій формі із зазначенням запропонованого порядку денного. У разі скликання загальних зборів учасників з ініціативи учасників товариства, така

Добавлено примечание ([a38]): Пропонується видалити – право ЗЗУ на прийняття рішень передбачено прямо в ст.45, 46 ЗЗУ далі.

Добавлено примечание ([RA39]): Пропонується видалити - підстав для встановлення цього терміну немає. Наприклад, у Нідерландах учасники мають затвердити річну звітність протягом 11 місяців після завершення фінансового року.

Добавлено примечание ([RA40]): Пропонується видалити – ліквідація, як і зменшення статутного капіталу не обов'язкова для таких випадків

Добавлено примечание ([RA41]): Перенести до ст. 41

вимога повинна містити інформацію про розмір часток у статутному капіталі товариства, що належить таким учасникам.

6. Виконавчий орган повинен повідомити про відмову в скликанні загальних зборів учасникам, які вимагали їх скликання, письмово із зазначенням причин відмови протягом п'яти днів з дати отримання вимоги від таких учасників товариства.
7. Разом з питаннями, запропонованими для включення до порядку денного загальних зборів учасників особою, що вимагає скликання таких зборів, виконавчий орган з власної ініціативи може включити до нього додаткові питання.
8. Виконавчий орган зобов'язаний провести загальні збори учасників у строк не пізніше двадцяти днів з дати отримання вимоги про їх проведення.
9. Якщо протягом десяти днів учасники не отримали повідомлення про скликання загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлено статутом, особи, що ініціювали їх проведення, можуть скликати загальні збори учасників самостійно. У такому випадку обов'язки щодо скликання та підготовки проведення загальних зборів учасників, передбачені статтею 33 цього Закону, покладаються на учасників товариства, що ініціюють загальні збори учасників.
10. Загальні збори учасників можуть прийняти рішення з будь-якого питання без дотримання вимог, встановлених цим Законом та статутом щодо порядку скликання загальних зборів учасників та щодо повідомлень, якщо в таких загальних зборах учасників взяли участь всі учасники товариства.

Добавлено примечание ([RA42]): Пропонується доопрацювати – фактично підстави для відмови можуть бути будь-які на думку виконавчого органу.

Добавлено примечание ([RA43]): З якого моменту?

Стаття 33. Порядок скликання загальних зборів учасників

1. Загальні збори учасників скликаються виконавчим органом товариства.
2. Виконавчий орган товариства зобов'язаний скликати загальні збори учасників шляхом направлення повідомлення про це кожному учаснику.
3. Виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства не менше ніж за тридцять днів до запланованої дати загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлений статутом товариства, який у будь-якому випадку не може бути менше десяти календарних днів.
4. Повідомлення про скликання загальних зборів може надсилатися учасникам будь-яким зі способів, що встановлені статутом товариства.
5. У повідомленні про загальні збори учасників повинні бути вказані дата, час і місце проведення загальних зборів учасників, а також порядок денний загальних зборів учасників. Якщо в порядок денний включене питання про внесення змін до статуту товариства, до повідомлення додаються проекти запропонованих змін.
6. Виконавчий орган товариства приймає рішення про включення питань, запропонованих до порядку денного загальних зборів учасників.
7. Пропозиції учасників (учасника) товариства, які разом є власниками 10 або більше відсотків статутного капіталу товариства, підлягають обов'язковому включенню до порядку денного загальних зборів учасників. У такому випадку таке питання до порядку денного загальних зборів учасників вважається включеним автоматично.
8. Внесення змін до порядку денного загальних зборів учасників, крім включення нових питань, заборонено.
9. Виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства про зміни до порядку денного не менше ніж за десять днів до запланованої дати загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлений статутом товариства, у спосіб, зазначений в частині четвертій цієї статті.

Добавлено примечание ([RA44]): Пропонується об'єднати зі ст. 32

Добавлено примечание ([RA45]): Видалити- дубльовано ч.1 ст. 32

10. Виконавчий орган товариства повинен надати учасникам товариства можливість ознайомитися з документами та інформацією, необхідною для розгляду питань порядку денного на загальних зборах учасників. Виконавчий орган товариства повинен забезпечити належні умови для ознайомлення з такими документами та інформацією за місцезнаходженням товариства у робочий час, якщо інший порядок не передбачений статутом товариства.

Стаття 34. Проведення загальних зборів учасників

1. Загальні збори учасників проводяться в порядку, встановленому статутом товариства, з урахуванням вимог, передбачених цим Законом.
2. Учасники товариства беруть участь у загальних зборах учасників особисто або через своїх представників.
3. Загальні збори учасників проводяться шляхом спільної присутності учасників товариства в одному місці для обговорення питань порядку денного. Якщо це передбачено статутом товариства, загальні збори учасників також можуть проводитись шляхом телеконференції, відео-конференції чи із застосуванням інших засобів електронних комунікацій, за умови, що кожен з учасників може одночасно з усіма іншими учасниками брати участь в обговоренні та голосуванні з питань, винесених на розгляд загальних зборів
4. На загальних зборах учасників, що проводяться відповідно до частини 3 цієї статті, ведеться протокол. Протокол фіксує перебіг загальних зборів учасників та прийняті на загальних зборах учасників рішення. Якщо інше не передбачено статутом товариства, протокол підписується головою загальних зборів учасників або іншою уповноваженою зборами особою після закриття загальних зборів учасників протягом 10 днів з дати їх закриття, якщо інший строк не передбачено статутом товариства.
5. Рішення з питань, які не включені до порядку денного загальних зборів учасників, може прийматися лише за умови, що у них беруть участь всі учасники товариства, які одноставно дали згоду на розгляд таких питань. Повноваження представника за довіреністю давати таку згоду повинні бути спеціально обумовлені довіреністю.
6. Усі витрати на підготовку та проведення загальних зборів учасників несе товариство. Якщо загальні збори учасників ініційовані учасником товариства, витрати на підготовку і проведення таких загальних зборів учасників несе учасник товариства, що ініціює загальні збори учасників, якщо інше рішення не прийняте загальними зборами учасників.
7. Загальні збори учасників проводяться за місцезнаходженням товариства, якщо інше не встановлено статутом товариства.

Стаття 35. Прийняття рішень загальними зборами учасників

1. Рішення загальних зборів учасників приймаються відкритим голосуванням, якщо інше не передбачено статутом товариства.
2. Рішення з питань, зазначених у пунктах 2, 3, 18, 21 частини другої статті 31 цього Закону, приймається трьома чвертями голосів всіх учасників товариства.
3. Рішення загальних зборів учасників з питань, зазначених у пунктах 4, 5, 12, 13, 14, 19, 20 частини другої статті 31 цього Закону, а також в інших статтях цього Закону, де це прямо зазначено, приймається усіма учасниками товариства одноставно.

4. Якщо інше не зазначено у цьому Законі та статуті товариства, рішення загальних зборів учасників з усіх інших питань приймаються простою більшістю голосів всіх учасників товариства.
5. Рішення про обрання голови, секретаря загальних зборів учасників, лічильної комісії, організації голосування та інших питань процедурного характеру приймаються простою більшістю голосів учасників, присутніх на загальних зборах учасників.
6. Статутом товариства може встановлюватися більша кількість голосів учасників товариства, необхідна для прийняття рішень з будь-яких питань порядку денного загальних зборів учасників.
7. Голоси, що припадають на частку учасника - фізичної особи, який помер, оголошений судом безвісно відсутнім або померлим, та учасника - юридичної особи, який припинений, якщо спадкоємець чи правонаступник не вступив до товариства, не враховуються для визначення результатів голосування. Це правило застосовується також в разі прийняття рішення про ліквідацію товариства та призначення ліквідаційної комісії, за умови, що з дня смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника - фізичної особи, чи припинення учасника - юридичної особи пройшло не менше двох років.

Стаття 36. Заочне голосування

1. Учасник товариства може взяти участь у загальних зборах учасників шляхом надання свого волевиявлення щодо голосування з питань порядку денного у письмовій формі. Якщо це передбачено статутом товариства, справжність підпису учасника на такому документі засвідчується нотаріусом.
2. Голос учасника зараховується до результатів голосування з кожного окремого питання, якщо текст документа дозволяє визначити його волю стосовно відповідного питання порядку денного. Такий документ долучається до відповідного протоколу загальних зборів та зберігається разом із ним.

Стаття 37. Рішення загальних зборів учасників, прийняте у письмовій формі (письмове рішення)

1. Якщо інше не встановлено статутом товариства, рішення загальних зборів учасників з будь-якого питання може бути прийнято без спільної присутності та обговорення між учасників товариства (письмове рішення).
2. Ініціатором прийняття письмового рішення може бути будь-який учасник товариства, якщо інше не встановлено статутом товариства.
3. Учасник товариства чи інша особа, що відповідно до статуту товариства ініціювала прийняття письмового рішення, повинна надіслати всім учасникам товариства відповідний запит з проектом рішення з запропонованого питання (питань). У такому запиті зазначаються адреса, на яку учасники товариства мають надсилати свою відповідь та прийняті рішення, та строк протягом якого вони мають це зробити. Надсилання учасникам запитів про прийняття письмового рішення може здійснюватися із застосуванням засобів електронних комунікацій, визначених статутом товариства.
4. У випадку згоди з запропонованим рішенням, учасник товариства повинен підписати надісланий йому проект рішення та надіслати його ініціатору протягом п'ятнадцяти днів з дати отримання запиту, якщо інше не встановлено статутом. Згода учасника з

Добавлено примечание ([a46]): Необхідно доопрацювати статтю – строк подання волевиявлення; кому подається; як бути, коли є певні застереження у тексті волевиявлення тощо

прийнятим рішенням не може надаватися ним під умовою чи бути діючою протягом певного часу.

5. Статутом може бути передбачено вимоги до засвідчення волевиявлення учасників під час прийняття письмових рішень, у тому числі необхідність нотаріального засвідчення справжності підпису учасника.
6. Ініціатор прийняття письмового рішення зобов'язаний поінформувати всіх учасників товариства в письмовій формі про результати голосування протягом десяти днів з дати завершення строку на прийняття ним відповідей від учасників товариства. Ініціатор письмового рішення зобов'язаний передати виконавчому органу товариства підписані письмові рішення, отримані від учасників товариства. Отримані від учасників письмові рішення скріплюються, зберігаються разом та набувають статусу протоколу. Письмове рішення також може бути оформлено у вигляді єдиного письмового документу, підписаного усіма учасниками. Якщо інше не встановлено статутом товариства, датою прийняття письмового рішення вважається останній день строку, протягом якого учасники мали надіслати свої відповіді ініціатору письмового рішення.
7. Відповіді, отримані після закінчення встановленого строку, або такі, зміст яких не дає змоги встановити волевиявлення учасника товариства стосовно порушеного ініціатором питання, не враховуються при підрахунку результатів голосування з такого питання.
8. Якщо інше не встановлено статутом товариства, рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували всі учасники товариства.
9. Інші питання процедури прийняття письмового рішення можуть визначатися статутом.
10. До порядку прийняття письмового рішення не застосовуються положення статей 33 – 37 цього Закону.

Стаття 38. Особливості проведення загальних зборів учасників товариством, що має одного учасника

1. У товаристві, що має одного учасника, рішення з питань, що належать до компетенції загальних зборів учасників, приймаються таким учасником товариства одноосібно та оформлюються письмовим рішенням такого учасника.
2. До товариства з одним учасником не застосовуються положення статей 33 – 38 цього Закону.

Стаття 39. Наглядова рада товариства

1. В товаристві може створюватися наглядова рада.
2. Наглядова рада в межах компетенції, визначеної статутом товариства, контролює та регулює діяльність виконавчого органу товариства.
3. Статутом товариства може бути передбачено, що принаймні певну частину наглядової ради мають складати незалежні члени наглядової ради.
4. Незалежним вважається такий член наглядової ради, який:
 - 1) не є і не був протягом попередніх п'яти років посадовою особою товариства;
 - 2) не одержує і не одержував в минулому істотну додаткову винагороду від товариства, крім плати, отриманої як незалежний директор;
 - 3) не має і не мав протягом минулого року істотних ділових відносин з товариством;

Добавлено примечание ([RA47]): Пропонується видалити - на даний час фіксація в законі інституту незалежного директора вбачається сумнівною, оскільки не має ніяких переваг при прийнятті рішень згідно зі законом (статутом можна більш дискретно вирішувати ці питання).

- 4) не є і не був протягом попередніх трьох років працівником існуючого або колишнього незалежного аудитора товариства;
- 5) не є і не був головою або членом виконавчого органу іншого товариства, яке є афілійованим до цього товариства;
- 6) не є близьким членом родини виконавчого чи управляючого директора або осіб у ситуаціях, зазначених у цьому пункті.
5. Порядок утворення та діяльності наглядової ради, її компетенція, кількість членів, можливість і порядок обрання її членів, в тому числі незалежних членів наглядової ради, розмір винагороди її членів, а також порядок обрання та припинення їх повноважень визначаються статутом товариства.
6. Наглядовій раді товариства можуть бути делеговані повноваження загальних зборів учасників, окрім тих, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів учасників.
7. З кожним членом наглядової ради укладається цивільно-правовий договір або трудовий контракт. Цивільно-правовий договір може бути оплатним чи безоплатним.
8. За рішенням загальних зборів учасників повноваження членів наглядової ради можуть бути у будь-який час та з будь-яких підстав припинені або вони можуть бути тимчасово відсторонені від виконання своїх повноважень. У випадку припинення повноважень члена наглядової ради за рішенням загальних зборів учасників - відповідний договір з цією особою вважатиметься автоматично припиненим.

Добавлено примечание ([RA48]): Пропонується видалити - на даний час фіксація в законі критеріїв незалежності вбачається сумнівною, оскільки не має ніяких переваг при прийнятті рішень згідно зі законом (статутом можна більш дискретно вирішувати ці питання).

Стаття 40. Виконавчий орган товариства

1. Виконавчий орган товариства здійснює управління поточною діяльністю товариства.
2. До компетенції виконавчого органу належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю товариства, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів учасників та наглядової ради (у разі її наявності).
3. Виконавчий орган товариства підзвітний загальним зборам учасників і наглядовій раді (у разі її наявності) та організовує виконання їх рішень.
4. Виконавчий орган товариства є одноосібним. Назвою одноосібного виконавчого органу є «директор», якщо статутом не передбачена інша назва.
5. Статутом може бути встановлено, що виконавчий орган товариства є колегіальним, та визначено його кількісний склад. Назвою колегіального виконавчого органу є «дирекція», а його голови «генеральний директор», якщо статутом не передбачені інші назви.
6. Обрання членів колегіального виконавчого органу та його голови здійснюється голосуванням щодо кожного кандидата окремо, якщо статутом не передбачено обрання членів виконавчого органу та його голови списком, кумулятивним голосуванням чи в іншому порядку. Статутом товариства може бути передбачено, що право номінації кандидата для обрання його членом чи головою колегіального виконавчого органу, належить конкретному учаснику (чи учасникам) товариства.
7. Для прийняття рішень з питань, які віднесені до компетенції виконавчого органу, але виходять за межі звичайної щоденної діяльності товариства, голова колегіального виконавчого органу зобов'язаний скликати засідання виконавчого органу. Статутом товариства можуть встановлюватись обмеження щодо суми, типу, предмету правочинів, для прийняття рішення по яких голова колегіального виконавчого органу має скликати засідання виконавчого органу. Порушення вимог цієї частини головою

виконавчого органу є підставою для розірвання з ним трудового договору (контракту).

8. Під час голосування кожен член колегіального виконавчого органу має один голос. Рішення колегіального виконавчого органу приймаються більшістю голосів всіх його членів. Статут товариства може передбачати інші правила, ніж встановлені у першому та другому реченні цієї частини, за умови, що один член колегіального органу не може мати більше голосів, ніж усі інші члени колегіального органу взяті разом. Статутом товариства може бути передбачено, що рішення з певних питань можуть бути прийняті за умови, якщо за них проголосував певний член колегіального органу.
9. Фізична особа, що є членом колегіального виконавчого органу товариства або діє у якості одноосібного виконавчого органу, не може бути членом ревізійної комісії (ревізором) та членом наглядової ради цього товариства.
10. Одноосібний виконавчий орган товариства або голова колегіального виконавчого органу товариства може діяти від імені товариства без довіреності. Статут може передбачати можливість кожного з членів колегіального виконавчого органу товариства діяти від імені товариства без довіреності або можливість всіх чи окремих членів виконавчого органу товариства вчиняти дії від імені товариства без довіреності виключно разом. На час тимчасової відсутності (відпустки, хвороба тощо) член колегіального виконавчого органу шляхом видачі довіреності може уповноважити іншого члена виконавчого органу на здійснення своїх повноважень. У такому випадку, він несе солідарну відповідальність перед товариством разом із призначеною ним особою.
11. Член колегіального виконавчого органу товариства не може передати свій голос іншим членам цього виконавчого органу товариства.
12. Договір, що укладається з членом виконавчого органу товариства від імені товариства підписує особа, уповноважена на таке підписання загальними зборами учасників.
13. Повноваження одноосібного виконавчого органу чи члена колегіального виконавчого органу можуть бути у будь-який час та з будь-яких підстав припинені або він може бути тимчасово відсторонений від виконання своїх повноважень лише шляхом обрання нового одноосібного виконавчого органу чи голови колегіального виконавчого органу або тимчасово виконуючих їх обов'язки. У випадку припинення повноважень одноосібного виконавчого органу / члена колегіального органу договір з цією особою вважається автоматично припиненим. Статутом може бути передбачено вимогу про обрання нових членів чи тимчасово виконуючих обов'язки для усіх членів колегіального виконавчого органу.

Стаття 41. Обов'язки та відповідальність членів наглядової ради та членів виконавчого органу товариства

1. Члени наглядової ради товариства та члени виконавчого органу повинні діяти в інтересах товариства, дотримуватися вимог законодавства, положень статуту, та договорів, укладених з ними товариством.
2. Члени наглядової ради товариства та члени виконавчого органу товариства несуть відповідальність перед товариством за збитки, завдані товариству їх винними діями або бездіяльністю.
3. Члени наглядової ради товариства та члени виконавчого органу товариства, які голосували проти рішення, яке спричинило заповідання товариству збитків, або які не

брали участі в голосуванні, не несуть відповідальності перед товариством, передбачену цією статтею.

4. Відповідальність членів виконавчого органу товариства чи наглядової ради товариства перед товариством відповідно є солідарною з урахуванням вимог частини третьої цієї статті.

Стаття 42. Ревізійна комісія (ревізор)

1. Для проведення перевірки фінансово – господарської діяльності товариства загальні збори учасників можуть створювати ревізійну комісію або обирати ревізора, визначати інші форми та засоби контролю за фінансово – господарської діяльністю товариства, а також за діяльністю виконавчого органу та наглядової ради товариства.
2. Ревізійна комісія (ревізор) має право доступу до всієї документації, що стосується діяльності товариства. На вимогу ревізійної комісії (ревізора) члени наглядової ради товариства та виконавчого органу товариства, а також працівники товариства зобов'язані давати необхідні пояснення в усній або письмовій формі.
3. Не можуть бути членами ревізійної комісії (ревізором) член наглядової ради та член виконавчого органу.
4. Статутом можуть бути передбачені додаткові вимоги до членів ревізійної комісії (ревізора) товариства.
5. Компетенція, порядок обрання та відкликання ревізійної комісії (ревізора), інші питання діяльності ревізійної комісії (ревізора) визначається статутом та рішеннями загальних зборів.

Стаття 43. Посадові особи товариства

1. Посадовими особами товариства є члени виконавчого органу, наглядової ради (у випадку її наявності) а також інші посадові особи, передбачені статутом товариства.
2. Винагорода за виконання посадовою особою своїх обов'язків та надання їй інших благ може здійснюватися виключно на умовах та підставах, зазначених в договорі між нею і товариством.
3. Конфліктом інтересів є конфлікт між обов'язком посадової особи діяти добросовісно і розумно в інтересах товариства в цілому та приватними інтересами посадової особи або її афілійованих осіб.
4. При обранні на посаду посадова особа товариства зобов'язана подати товариству перелік своїх афілійованих осіб. У випадку змін у складі афілійованих осіб посадової особи, посадова особа у п'ятиденний строк з дня, коли їй стало відомо про такі зміни, зобов'язана повідомити про це товариство.
5. Отримання посадовою особою або її афілійованими особами від третіх осіб виплат, винагород чи інших благ за дії (бездіяльність), пов'язані із здійсненням посадовою особою її повноважень, є конфліктом інтересів.
6. Посадова особа, якій стало відомо про виникнення конфлікту інтересів, зобов'язана протягом двох днів письмово повідомити про це виконавчий орган та наглядову раду товариства (у разі утворення). У випадку, якщо про наявність конфлікту інтересів члена виконавчого органу / наглядової ради цій особі стає відомо безпосередньо під час прийняття рішення на засіданні виконавчого органу / наглядової ради, ця особа має негайно повідомити про це решту учасників засідання. Виконавчий орган зобов'язаний повідомити про виникнення конфлікту інтересів усіх учасників

Добавлено примечание ([a49]): Пропонується видалити – введення цього терміну в корпоративній сфері потребує доопрацювання на науковому та доктринальному рівні.

Добавлено примечание ([RA50]): Пропонується видалити – цей конкретний підвид конфлікту інтересів з ч. 3 вище

товариства протягом двох днів з моменту отримання інформації про наявний конфлікт інтересів.

7. Посадовим особам забороняється розголошувати інформацію, що стала їм відомою у зв'язку із виконанням ними посадових обов'язків та складає комерційну таємницю товариства чи є конфіденційною, крім випадків, коли розкриття такої інформації вимагається законом. Ця заборона діє також протягом одного року з дати припинення (розірвання) договору між посадовою особою і товариством, якщо інший строк не встановлений таким договором.
8. Порушення посадовою особою обов'язків, передбачених частинами другою, четвертою, шостою та сьомою цієї статті, є підставою для розірвання товариством договору (контракту).
9. Афілійованими особами вважаються особи, які визнаються такими відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства».

Стаття 44. Зберігання документів товариства

1. Товариство зобов'язане зберігати наступні документи:
 - 1) протокол зборів засновників товариства (рішення одноосібного засновника);
 - 2) статут товариства та зміни до статуту;
 - 3) протоколи загальних зборів учасників;
 - 4) документи товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них;
 - 5) положення про філії (представництва) товариства, у разі їх створення (відкриття);
 - 6) протоколи засідань наглядової ради товариства та колегіального виконавчого органу товариства, накази і розпорядження виконавчого органу товариства;
 - 7) висновки ревізійної комісії (ревізора);
 - 8) річну фінансову звітність;
 - 9) документи звітності, що подаються відповідним державним органам;
 - 10) документи, пов'язані з випуском емісійних цінних паперів;
 - 11) інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, рішеннями загальних зборів учасників, наглядової ради та виконавчого органу товариства;
 - 12) документи, що підтверджують права товариства на майно;
 - 13) документи бухгалтерського обліку.
2. Відповідальність за зберігання документів товариства несе виконавчий орган товариства та на головного бухгалтера (якщо призначено) – щодо документів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
3. Документи товариства підлягають зберіганню протягом всього строку діяльності товариства, за винятком документів бухгалтерського обліку та інших документів, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства. Товариство зберігає документи відповідно до частини першої цієї статті за місцезнаходженням його одноосібного виконавчого органу чи в іншому місці, про яке відомо та до якого забезпечено доступ усім учасникам.
4. Товариство забезпечує кожному учаснику можливість на підставі письмової вимоги ознайомлюватися із рішеннями загальних зборів учасників та інших органів товариства, статутом та внутрішніми нормативними документами товариства, а також фінансовою звітністю товариства, висновками ревізійної комісії та зовнішнього аудиту.
Надання інших документів, зокрема, договорів, документів, що підтверджують права товариства на майно, та документів бухгалтерського обліку товариства, здійснюється за рішенням виконавчого органу товариства. Якщо такі документи вже надавалися

Добавлено примечание ([RA51]): Пропонується обмежитись загальним посиланням – деталізований перелік не має сенсу з урахуванням узагальнення в пп. 11

Добавлено примечание ([a52]): Пропонується видалити - аналогічна норма є у ЗУ «Про бух. облік та фін. звітність». З корпоративної точки зору саме виконавчий орган має відповідати перед учасниками за організацію належного зберігання документів

будь-якому з учасників товариства, вони також мають бути надані іншим учасникам на їх вимогу. Виконавчий орган товариства має право відмовити в наданні таких документів виключно якщо, на його думку, надання таких документів може завдати шкоди діловим інтересам товариства з повідомленням про це відповідного учасника. У такому випадку, питання про можливість надання таких документів виноситься на розгляд загальних зборів.

5. Протягом десяти днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства, якщо інший строк не встановлено статутом чи рішенням загальних зборів учасників, виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику доступ для ознайомлення з відповідними документами та/або надати їх завірнені копії. За виготовлення копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати розміру витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою.

Глава V. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість

Стаття 45. Значний правочин

1. Правочин товариства, якщо вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості чистих активів товариства станом на кінець попереднього кварталу, вважається значним правочином. Статутом може бути встановлений нижчий розмір відсотків, а також можуть встановлюватись додаткові критерії віднесення правочину до значних правочинів.
2. Значний правочин може бути вчинений, якщо попередньо відповідним органом товариства надана згода на вчинення цього правочину.
3. Рішення про надання згоди на вчинення значного правочину приймають загальні збори учасників. Якщо у товаристві створена наглядова рада, прийняття таких рішень може бути статутом віднесено до її компетенції.
4. Рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 50 відсотків вартості чистих активів товариства станом на кінець попереднього кварталу, приймаються виключно загальними зборами учасників.
5. Статутом товариства, який було прийнято усіма учасниками товариства, може бути встановлено інші правила, ніж передбачені частинами 1 - 4 цієї статті.
6. До значних правочинів не відносяться правочини:
 - 1) що вчиняються в межах звичайної господарської діяльності товариства, під якою розуміються будь-які операції та правочини, що є прийнятними для нього в межах його поточної господарської діяльності протягом тривалого часу або в межах господарської діяльності інших суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на одному ринку з цим товариством та є схожими до нього за оборотом та/або розміром активів;
 - 2) що мають укладатися в обов'язковому порядку та за регульованими цінами та тарифами відповідно до вимог законодавства;
 - 3) правочинів, що укладаються з особою в сфері, в якій ця особа та/або товариство вважаються суб'єктом природної монополії.
7. Якщо замість кількох правочинів товариство могло вчинити один значний правочин, то кожен з таких правочинів вважається значним.

Добавлено примечание ([RA53]): Пропонується доопрацювати – фактично мова йде про те, що режим значного правочину розповсюджується й на випадки укладання правочинів, пов'язаних між собою. Необхідно визначити критерії пов'язаності правочинів

8. Посадові особи товариства та інші сторони значного правочину, винні у порушенні порядку його вчинення, солідарно відповідають за збитки, завдані товариству.
9. Положення цієї статті щодо порядку про надання згоди на вчинення значного правочину не застосовуються до:
- 1) товариств з одним учасником, який одночасно виконує функції одноособового виконавчого органу або голови колегіального виконавчого органу;
 - 2) відносин, що виникають при переході до товариства частки чи її частини у статутному капіталі товариства у випадках, передбачених цим Законом;
 - 3) відносин, що виникають при переході прав на майно в процесі реорганізації товариства, в тому числі договорів про злиття та договорів про приєднання.
10. У випадку, якщо значний правочин є одночасно правочином із заінтересованістю відповідно до ст. 46 цього Закону, до порядку отримання погодження на його вчинення застосовуються положення ст. 46 цього Закону, крім випадку, коли у вчиненні такого правочину заінтересовані усі учасники товариства. Якщо у вчиненні значного правочину заінтересовані усі учасники товариства, до порядку отримання погодження на його вчинення застосовуються положення цієї статті.

Добавлено примечание ([RA54]): Пропонується видалити – контрагент не може в принципі нести ризики того, що посадові особи товариства не виконали внутрішніх вимог та обмежень. В іншому випадку під ризиком опиняється стабільність майнового обігу

Добавлено примечание ([RA55]): Пропонується повністю видалити – є загальне правило про відповідальність у ст. 41 закону

Стаття 46. Правочин, щодо вчинення якого є заінтересованість

1. Правочин товариства, предмет якого є кваліфікованим відповідно до частині третьої цієї статті та який вчиняється товариством з особою, заінтересованою в ньому, вважається правочином, щодо вчинення якого є заінтересованість (далі – правочин із заінтересованістю).
2. Особою, заінтересованою у вчиненні правочину, є:
 - 1) посадова особа товариства або її афілійовані особи;
 - 2) учасник, який одноосібно або спільно з афілійованими особами володіє часткою, що становить 20 відсотків статутного капіталу товариства, або його афілійовані особи;
 - 3) юридична особа, в якій будь-яка з осіб, передбачених пунктами 1 та 2 цієї частини, є членом органу товариства;
 - 4) інші особи, визначені статутом товариства.
3. Предмет правочину є кваліфікованим, якщо:
 - 1) вартість майна, робіт або послуг за таким правочином або кількома пов'язаними правочинами разом:
 - (i) перевищує 10 відсотків вартості чистих активів чи виручки товариства станом на кінець попереднього кварталу та є більшою, ніж п'ятдесят мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня поточного року; або
 - (ii) перевищує 200 мінімальних заробітних плат виходячи з розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня поточного року
 - 2) предметом правочину є надання позики посадовій особі товариства або її афілійованій особі чи якщо в результаті такого правочину товариство надає фінансування посадовій особі товариства або її афілійованій особі на поворотній або безповоротній основі;
 - 3) предметом правочину є надання застави або поручительства на користь посадової особи товариства або її афілійованої особи.
4. Статутом можуть встановлюватись додаткові критерії віднесення правочину до правочинів із заінтересованістю.
5. Правочин із заінтересованістю може бути вчинений, якщо попередньо відповідним органом товариства надано згоду на вчинення цього правочину.

Добавлено примечание ([a56]): Необхідне доопрацювання, зокрема, щодо критеріїв заінтересованості (мають доцільно мати підхід ідентичний до Закону «Про АТ»), критеріїв повязаності правочинів між собою тощо

6. Рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю приймають загальні збори учасників. Якщо у товаристві створена наглядова рада, прийняття таких рішень може бути статутом віднесено до її компетенції.
7. Посадова особа, заінтересована у вчиненні правочину, зобов'язана повідомити товариство про таку заінтересованість та умови правочину протягом двох робочих днів з дня, коли їй стало відомо про пропозицію або намір з боку товариства укласти правочин, щодо якого вона є заінтересованою. Виконавчий орган товариства протягом двох робочих днів з дня отримання такої інформації зобов'язаний направити таку інформацію наглядовій раді товариства (у разі утворення) та кожному учаснику товариства.
8. Якщо заінтересована у вчиненні правочину особа є членом наглядової ради товариства, належні йому та його афілійованим особам голоси не враховуються при голосуванні питання про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю. Якщо член наглядової ради товариства під час засідання з'ясовує, що він є заінтересованою особою, він має негайно заявити про це та надати пояснення.
9. Рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю розглядається загальними зборами учасників, якщо:
- 1) в товаристві не створена наглядова рада;
 - 2) всі члени наглядової ради товариства є заінтересованими у вчиненні правочину;
 - 3) наглядова рада товариства не прийняла жодного рішення протягом 10 днів з дня отримання необхідної інформації.
10. Якщо заінтересованою особою є учасник товариства, належні йому та його афілійованим особам голоси не враховуються при голосуванні питання про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю. Заінтересована особа не може голосувати при прийнятті загальними зборами учасників такого рішення як представник учасника товариства, який не є заінтересованою особою. Якщо учасник товариства під час засідання з'ясовує, що він є заінтересованою особою, він має негайно заявити про це та надати пояснення.
- Загальні збори учасників можуть прийняти рішення про погодження наперед правочину із заінтересованістю, який може бути укладений у майбутньому в процесі здійснення товариством його звичайної господарської діяльності. При цьому, в рішенні має вказуватися гранична сума, на яку може бути укладений такий правочин. Рішення про погодження наперед правочину із заінтересованістю має силу до наступних загальних зборів, якщо інше не передбачено цим рішенням.
- Правочин із заінтересованістю не потребує погодження загальними зборами у випадку, якщо його умови суттєво не відрізняються від умов аналогічних правочинів, вчинених між товариством та заінтересованою особою в процесі звичайної господарської діяльності товариства, що мала місце до моменту, коли заінтересована особа була визнана такою відповідно до цієї статті. Вказане виключення розповсюджується виключно на правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість та які були вчинені з моменту, коли заінтересована особа була визнана такою відповідно до цієї статті, до моменту проведення наступних чергових загальних зборів учасників.
11. Посадові особи товариства та інші сторони правочину з заінтересованістю, винні у порушенні порядку його вчинення, солідарно відповідають за збитки, завдані товариству.
12. Положення цієї статті не застосовуються до:
- 1) товариства, що має одного учасника, який одночасно виконує функції одноособового виконавчого органу або голови колегіального виконавчого органу;

Добавлено примечание ([a57]): Пропонується видалити – контрагент не може в принципі нести ризики того, що посадові особи товариства не виконали внутрішніх вимог та обмежень. В іншому випадку під ризиком опиняється стабільність майнового обігу

Добавлено примечание ([a58]): Пропонується повністю видалити – є загальне правило про відповідальність у ст. 41 закону

- 2) відносин, що виникають при переході до товариства частки чи її частини у статутному капіталі товариства у випадках, передбачених цим Законом;
 - 3) відносин, що виникають при переході прав на майно в процесі реорганізації товариства, в тому числі договорів про злиття та договорів про приєднання;
 - 4) правочинів, предметом яких є купівля-продаж товарів (робіт, послуг) за регульованими цінами та тарифами відповідно до законодавства;
 - 5) правочинів, що мають укладатися в обов'язковому порядку та/або за регульованими цінами та тарифами відповідно до вимог законодавства;
 - 6) правочинів, що укладаються за результатами проведених конкурсних торгів, зокрема у порядку державних або публічних закупівель;
 - 7) правочинів, що укладаються з особою в сфері, в якій ця особа та/або товариство вважаються суб'єктом природної монополії;
 - 8) правочинів між товариством та юридичними особами, 100% статутного капіталу яких належить цьому товариству;
 - 9) правочинів, пов'язаних із безоплатним набуттям товариством майна та/або грошових коштів.
13. Афілійованими особами вважаються особи, які визнаються такими відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства».
14. Статутом товариства, який було прийнято усіма учасниками товариства, може бути встановлено інші правила, ніж передбачені цією статтею.

Стаття 47. Схвалення значного правочину та правочину із заінтересованістю

1. Якщо правочин, вчинений без дотримання порядку вчинення значного правочину чи правочину з заінтересованістю, буде схвалений товариством в порядку, встановленому для надання згоди на вчинення такого правочину, він створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки товариства з моменту його вчинення.

Глава VI. Виділ та припинення товариства

Стаття 48. Виділ товариства

1. Виділом є створення одного або більше товариств із переданням йому (їм) згідно з розподільним балансом частини майна, прав та обов'язків товариства, з якого здійснюється виділ, без припинення останнього.
2. Виділ вважається завершеним з моменту державної реєстрації товариства (товариств), створеного (створених) внаслідок виділу.

Стаття 49. Припинення товариства

1. Товариство припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим господарським товариствам – правонаступникам шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення або в результаті ліквідації.
2. Добровільне припинення товариства здійснюється за рішенням загальних зборів учасників в порядку, встановленому цим Законом, з дотриманням вимог, встановлених іншими актами законодавства. Інші підстави та порядок припинення товариства встановлюються законом.

Добавлено примечание ([а59]): Статус правочину після його підписання та до моменту затвердження не зрозумілий. Фактично усі ризики у такому випадку переходять на контрагента – стабільність цивільного обороту знаходиться під ризиком за формальною ознакою недотримання вимог закону. Пропонується видалити статтю повністю

Добавлено примечание ([а60]): Главу потрібно доопрацювати з метою усунення дублювання положень ЦК та ЗУ «Про держреєстрацію»

3. Порядок припинення товариства в процесі його банкрутства встановлюється законом.

Стаття 50. Злиття товариств

1. Злиттям є створення нового господарського товариства – правонаступника з переданням йому всього майна, всіх прав та обов'язків декількох товариств, що припиняються внаслідок цього.
2. Злиття товариств вважається завершеним з моменту державної реєстрації припинення товариств, що приймали участь у злитті, та державної реєстрації нового товариства – правонаступника.

Стаття 51. Приєднання товариства

1. Приєднанням є припинення одного або декількох товариств з переданням ним (ними) згідно з передавальним актом усього свого майна, прав та обов'язків іншому господарському товариству - правонаступнику.
2. Якщо товариству, до якого здійснюється приєднання, належить частка у статутному капіталі товариства, що приєднується, така частка не враховується для визначення розміру статутного капіталу товариства в результаті приєднання. Якщо товариству, що приєднується, належить частка у статутному капіталі товариства, до якого здійснюється приєднання, така частка не враховується для визначення розміру статутного капіталу товариства в результаті приєднання.
3. Приєднання товариства до іншого товариства вважається завершеним з моменту державної реєстрації припинення товариства, що приєдналося, та державної реєстрації змін до статуту (статуту в новій редакції) товариства, до якого здійснено приєднання.

Стаття 52. Поділ товариства

1. Поділом є припинення товариства з переданням всього його майна, прав та обов'язків двом чи декільком новим товариствам – правонаступникам згідно з розподільним балансом.
2. Якщо частка у статутному капіталі товариства, що припиняється шляхом поділу, належить самому товариству, така частка підлягає розподілу між його учасниками пропорційно належним їм часткам у статутному капіталі товариства, що припиняється.
3. Поділ вважається завершеним з моменту державної реєстрації припинення товариства, що припиняється в результаті поділу, та державної реєстрації нових товариств, створених в результаті поділу.

Стаття 53. Перетворення товариства

1. Перетворенням є зміна організаційно-правової форми товариства з його подальшим припиненням та переданням всього майна, прав і обов'язків новому господарському товариству – правонаступнику.
2. Перетворення товариства вважається завершеним з моменту державної реєстрації припинення товариства та державної реєстрації нового господарського товариства - правонаступника.

Стаття 54. Договір про припинення

1. Товариства, що беруть участь в припиненні, можуть укласти договір про припинення, який визначатиме умови передачі майна, прав та обов'язків юридичним особам – правонаступникам, розмір часток кожного учасника в статутному капіталі кожної юридичної особи – правонаступника або коефіцієнти конвертації часток на акції (якщо правонаступниками є акціонерні товариства), склад органів юридичних осіб- правонаступників та інші умови припинення.

Стаття 55. Порядок конвертації часток при припиненні та виділі товариства

1. правонаступникам юридичних осіб, які припинилися, не можуть належати частки у власному статутному капіталі.
2. Конвертація часток учасників у статутному капіталі товариства, яке припиняється внаслідок поділу, у частки в статутному капіталі товариств – правонаступників здійснюється із збереженням співвідношення між частками учасників в капіталі товариства та кожного товариства- правонаступника.
3. Частки учасників в статутному капіталі товариства, що припиняється внаслідок злиття або приєднання, конвертуються в частки учасників в статутному капіталі товариства- правонаступника із збереженням співвідношення між частками учасників, яке існувало у товаристві, що припинилося, в межах сукупної частки таких учасників в статутному капіталі товариства – правонаступника.
4. При виділі частки в статутному капіталі товариства, з якого здійснюється виділ, конвертуються в частки цього товариства та товариства, що виділилося, та розподіляються між учасниками із збереженням співвідношення часток, що існувало до виділу.
5. При перетворенні частки в статутному капіталі товариства, що перетворюється, конвертуються в частки товариства – правонаступника та розподіляються між учасниками із збереженням співвідношення часток, що існувало до перетворення.
6. Якщо правонаступником товариства є юридична особа, щодо якої законом не передбачено статутного (складеного) капіталу або поділу такого капіталу на частки між учасниками, положення частин другої – п'ятої цієї статті не застосовуються.

Стаття 56. Захист прав кредиторів при виділі та припиненні товариства

1. Протягом тридцяти днів з дати прийняття рішення про припинення товариства шляхом поділу, перетворення, або про виділ, а в разі припинення шляхом злиття або приєднання – з дати прийняття рішення про це останнім з товариств, що беруть участь у злитті або приєднанні, товариство, що планує виділ, та кожне товариство, що бере участь в припиненні відповідно, зобов'язане письмово повідомити про це всіх відомих йому (їм) кредиторів і опублікувати в органі друку, в якому публікуються дані про державну реєстрацію юридичних осіб, повідомлення про прийняте рішення.
2. Кредитор такого товариства, вимоги якого до товариства не забезпечені договором забезпечення, протягом тридцяти днів з дати направлення йому повідомлення, або з дати опублікування повідомлення, зазначеного в частині першій цієї статті, має право

звернутися з письмовою вимогою про здійснення на вибір товариства однієї з таких дій:

- 1) надання забезпечення виконання зобов'язання;
- 2) дострокового припинення або виконання зобов'язання (зобов'язань) перед кредитором та відшкодування збитків, якщо інше не встановлено договором між товариством та кредитором.
3. Якщо кредитор не звернувся до товариства у встановлений строк з письмовою вимогою, вважається, що він не вимагає від товариства вчинення додаткових дій щодо зобов'язання (зобов'язань) перед ним.
4. Виділ або припинення не можуть бути завершені до задоволення вимог, заявлених кредиторами.
5. Товариство, створене внаслідок виділу, несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями товариства, з якого був здійснений виділ, які згідно з розподільним балансом не перейшли до товариства, створеного внаслідок виділу. Товариство, з якого був здійснений виділ, несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями, які згідно з розподільним балансом перейшли до товариства, створеного внаслідок виділу. Якщо товариств, створених внаслідок виділу, декілька, вони несуть субсидіарну відповідальність спільно з товариством, з якого був здійснений виділ, солідарно. Якщо після виділу неможливо точно встановити обов'язки товариства, з якого був здійснений виділ, за окремим зобов'язанням, що існувало у нього до виділу, товариство, з якого був здійснений виділ, та створені внаслідок виділу товариства несуть солідарну відповідальність перед кредитором за таким зобов'язанням.
6. Якщо товариств – правонаступників, створених внаслідок поділу, декілька, то товариство – правонаступник, створене внаслідок поділу, несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями товариства, що припинилося, які перейшли до іншого товариства - правонаступника згідно з розподільним балансом. Якщо після поділу неможливо точно визначити товариство – правонаступника щодо конкретних обов'язків товариства, що припинилося, товариства – правонаступники несуть солідарну відповідальність перед кредиторами товариства, що припинилося.

Глава VI. Товариство з додатковою відповідальністю

Стаття 57. Товариство з додатковою відповідальністю

1. Учасники товариства з додатковою відповідальністю солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за його зобов'язаннями своїм майном у розмірі, який встановлюється статутом товариства з додатковою відповідальністю і є однаково кратним для всіх учасників до вартості внесеного кожним з них вкладу до статутного капіталу.
2. У разі визнання банкрутом одного з учасників товариства з додатковою відповідальністю його відповідальність за зобов'язаннями товариства з додатковою відповідальністю розподіляється між іншими учасниками цього товариства пропорційно розміру належних їм часток у статутному капіталі.
3. У разі визнання банкрутом всіх учасників товариства з додатковою відповідальністю таке товариство підлягає ліквідації в судовому порядку на вимогу органу, який здійснює державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, або органів місцевого самоврядування.

4. До товариств з додатковою відповідальністю застосовуються норми цього Закону щодо товариств з обмеженою відповідальністю, які не суперечать нормам цієї статті.

Глава VII. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через місяць з дня його опублікування.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про господарські товариства" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 49, ст. 682, із наступними змінами) у частині, що стосується товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю.
3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
 - 1) у Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18 – 22, ст. 144, із наступними змінами):

статтю 79 викласти у такій редакції:

«Стаття 79. Створення та діяльність господарських товариств

1. Порядок створення та порядок діяльності окремих видів господарських товариств регулюються законами.

2. Господарське товариство, державна частка у статутному капіталі якого перевищує 50 відсотків, його дочірні підприємства, а також підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків належить господарському товариству, державна частка у статутному капіталі якого перевищує 50 відсотків, у разі здійснення ними закупівель та за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує межі, визначені частиною першою статті 2 Закону України "Про публічні закупівлі", оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу, визначеного Законом України "Про здійснення державних закупівель", звіт про укладення договору про закупівлю товарів, робіт і послуг за кошти підприємств та інформацію про зміну його істотних умов не пізніше ніж через сім днів з дня укладення договору про закупівлю або внесення змін до нього. У звіті обов'язково зазначаються: найменування, кількість товару та місце його поставки, вид робіт і місце їх виконання або вид послуг і місце їх надання, інформація про технічні та якісні характеристики товарів, робіт і послуг, найменування і місцезнаходження постачальника, виконавця робіт і надавача послуг, з яким укладено договір, ціна за одиницю товару, робіт і послуг та сума, визначена в договорі, дата укладення договору, строк поставки товарів, виконання робіт і надання послуг тощо.

3. Господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій, (часток, паїв) належить державі, зобов'язане на кожний наступний рік складати і виконувати річний фінансовий план відповідно до статті 75 цього Кодексу.»;

статті 80 – 92, 207 виключити;

статтю 208 викласти в такій редакції:

«Стаття 208. Господарський договір, укладений з метою, яка завідомо суперечить інтересам держави і суспільства

Якщо господарський договір є нікчемним як такий, що укладений з метою, яка завідомо суперечить інтересам держави і суспільства, то за наявності наміру в обох сторін - у разі виконання договору обома сторонами - в доход держави за рішенням суду стягується все одержане ними за договором, а у разі виконання договору однією стороною з другої сторони стягується в доход держави все одержане нею, а також все належне з неї першій стороні на відшкодування одержаного. У разі наявності наміру лише у однієї із сторін усе одержане нею повинно бути повернено другій стороні, а одержане останньою або належне їй на відшкодування виконаного стягується за рішенням суду в доход держави.»;

- 2) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40 – 44, ст. 356, із наступними змінами):

статтю 88 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Положення установчих документів, які не відповідають закону, є нікчемними.»;

у статті 98:

у частині першій слова «передані загальними зборами до компетенції виконавчого органу» замінити словами «належать до компетенції інших органів товариства»; частину п'яту виключити;

доповнити статтею 98¹ такого змісту:

«Стаття 98¹ Недійсність рішення загальних зборів учасників товариства»

1. Рішення загальних зборів учасників товариства, яке не відповідає закону, є нікчемним.

2. Рішення загальних зборів учасників товариства, яке не відповідає установчим документам, є нікчемним.

3. Рішення загальних зборів учасників товариства може бути оспорене особою, що була учасником товариства та момент його прийняття, якщо рішення було прийняте з порушенням порядку скликання зборів чи ухвалення рішення.

4. Якщо рішення загальних зборів учасників товариства є недійсним відповідно до частини другої цієї статті або внаслідок оспорювання на підставі частини третьої цієї статті, то у відносинах з третіми особами товариство не може посилається на це, крім випадків, коли третя особа знала чи могла знати про нікчемність такого рішення чи його оспорюваність.»;

частину першу статті 99 виключити;

статтю 100 викласти у такій редакції:

«Стаття 100. Вихід та виключення з товариства

1. Учасники товариства мають право вийти з товариства, якщо інше не впливає із закону.

2. Учасник товариства у випадках та в порядку, встановлених законом, може бути виключений з товариства.»;

у статті 104:

частини третю та четверту викласти у такій редакції:

Добавлено примечание ([аб1]): Надто широке формулювання призведе до постійного ризику оскарження будь-якого рішення. Пропонується доопрацювати цю частину та ввести конкретні елементи, за наявності яких в суду не має підстав для задоволення такого позову (найближчий аналог - див. ФЗ «Об ООО»)

Добавлено примечание ([РА62]): Пропонується виключити – у цілому підхід фактично перекладає усі ризики прийняття рішень у ТОВ на його контрагента. Навіть учасник, що голосував «за» формально може потім посилається на нікчемність рішення внаслідок «не відповідності закону». Більш виваженою вважається презумпція оспорюваності рішень у судовому порядку.

«3. Юридична особа, яка не вправі розподіляти прибуток між учасниками, не може бути реорганізована, якщо серед правонаступників є юридична особа, яка наділена таким правом. Якщо серед правонаступників є юридична особа, яка не вправі розподіляти прибуток між учасниками, рішення про реорганізацію товариства, яке наділене таким правом, приймається загальними зборами за участю всіх учасників товариства одностайно.

4. Юридична особа, яка не вправі розподіляти майно між учасниками, зокрема у разі ліквідації, не може бути реорганізована, якщо серед правонаступників є юридична особа, яка наділена таким правом. Якщо серед правонаступників є юридична особа, яка не вправі розподіляти майно між учасниками, рішення про реорганізацію товариства, яке наділене таким правом, приймається загальними зборами за участю всіх учасників товариства одностайно.»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Установа не може бути перетворена.»;

у частині першій статті 106 слова «його учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами» замінити словами «її учасників або відповідного органу юридичної особи»;

у пункті 1 частини першої статті 110 слова «органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами» замінити словами «відповідного органу юридичної особи»;

у статті 115:

у пункті 1 частини першої слова «до статутного (складеного) капіталу» виключити;

в абзаці першому частини другої слова «до статутного (складеного) капіталу» замінити словом «учасника»;

доповнити статтю частинами третьою та четвертою такого змісту:

«3. Зобов'язання щодо внесення учасником вкладу припиняється за домовленістю сторін, якщо від імені товариства згоду на таке припинення надав вищий орган товариства одностайним рішенням всіх учасників.

4. Правочин про припинення зобов'язання щодо внесення учасником вкладу прощенням боргу є нікчемним.»;

назву підрозділу 4 § 1 глави 8 «4. Товариство з обмеженою відповідальністю» та статті 140 – 151 виключити;

частину першу статті 203 викласти в такій редакції:

«1. Зміст правочину не може суперечити законодавству та моральним засадам суспільства.»;

статтю 228 викласти у такій редакції:

«Стаття 228. Правові наслідки вчинення правочину, який порушує публічний порядок

1. Правочин вважається таким, що порушує публічний порядок, якщо він не відповідає законодавству або суперечить моральним засадам суспільства.

2. Правочин, який порушує публічний порядок, є нікчемним.»;

частину другу статті 258 доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) про визнання недійсним рішення загальних зборів товариства.»;

- 3) У Законі України “Про нотаріат” (Відомості Верховної Ради України, 1993, N 39 (28.09.93), ст. 383, із наступними змінами):

доповнити статтею 58-1 такого змісту:

“Стаття 58-1. Посвідчення рішень органів юридичних осіб

Нотаріуси посвідчують рішення органів юридичних осіб, щодо яких законодавством встановлено обов'язкову нотаріальну форму. Нотаріус може посвідчити інше рішення такого органу.

Рішення органу юридичної особи підписується членами (учасниками) такого органу чи іншою особою (особами) відповідно до установчих документів юридичної особи.

Нотаріус може бути присутнім під час прийняття рішення органу юридичної особи, якщо це є необхідним для посвідчення такого рішення, здійснювати з'ясування волевиявлення органу юридичної особи та відповідно до нього складати текст рішення органу юридичної особи.”;

у статті 78 слова «, зміст яких не суперечить законові і які не мають характеру угод та не містять у собі відомостей, що порочать честь і гідність людини» виключити;

- 4) у Законі України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань” (Відомості Верховної Ради України, 2003, № 31-32 ст. 263, із наступними змінами):

у статті 1:

у пункті 1 частини першої слова «та оновлюється» виключити, після слів «містить відомості» доповнити словами «про реєстраційну дію»;

пункт 8 доповнити новим абзацом дванадцятим такого змісту:

«інші особи відповідно до цього закону.»;

у статті 17:

пункт 1 частини першої доповнити реченням такого змісту: «У заяві про державну реєстрацію створення юридичної особи приватного права може зазначатись, що вона діє на підставі модельного статуту»;

абзац перший частини четвертої після слів «юридичної особи,» доповнити словами та цифрами «крім змін до відомостей, передбачених у частині 4-1 цієї статті,»;

доповнити після частини четвертої новою частиною такого змісту:

«4-1. Для державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розмірів часток у статутному капіталі та складу учасників товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю (далі у цій частині - товариство), подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію змін до цих відомостей;

2) документ про сплату адміністративного збору;

3) один з таких документів:

3.1) рішення загальних зборів товариства про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників;

3.2) рішення загальних зборів товариства про виключення учасника з товариства;

- 3.3) заява про вступ до товариства;
- 3.4) заява про вихід із товариства;
- 3.5) акт приймання - передачі частки у статутному капіталі товариства (її частини);
- 3.6) судове рішення, що набрало законної сили, про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників;
- 3.7) судове рішення, що набрало законної сили, про стягнення з (повернення з володіння) відповідача частки у статутному капіталі товариства (її частини);
- 3.8) судове рішення, що набрало законної сили, про виключення учасника з товариства.

Документи, що вказані в підпунктах 3.1, 3.2, 3.3 цієї частини, підлягають нотаріальному посвідченню, крім рішень загальних зборів товариства про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників, які не передбачають зміну співвідношення розмірів часток учасників у статутному капіталі. Справжність підписів на документі, вказаному у підпункті 3.5 цієї частини, має бути засвідчена нотаріально.

Документи подаються такими особами:

- товариством – якщо подаються документи, вказані у підпунктах 3.1, 3.2 цієї частини;
- спадкоємцем чи правонаступником учасника – якщо подається документ, вказаний у підпункті 3.3 цієї частини;
- учасником, який виходить з товариства, або його спадкоємцем чи правонаступником – якщо подається документ, вказаний у підпункті 3.4 цієї частини;
- особою, яка набула частку у статутному капіталі товариства, або особою, яка передала її – якщо подається документ, вказаний у підпункті 3.5 цієї частини;
- позивачем – якщо подаються документи, вказані у підпунктах 3.6, 3.7, 3.8 цієї частини.»;

у статті 25:

доповнити після частини другої новими частинами такого змісту:

«2-1. При проведенні державної реєстрації змін до відомостей Єдиного державного реєстру, пов'язаних із виключенням або виходом учасника (спадкоємця або правонаступника) товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю, а також пов'язаних з переданням (набуттям) частки у статутному капіталі (її частини) самому товариству з обмеженою або додатковою відповідальністю, суб'єкт державної реєстрації одночасно вносить запис про зменшення розміру статутного капіталу на розмір відповідної частки у статутному капіталі (її частини), крім випадків, коли відповідно до закону допускається володіння таким товариством часткою у власному статутному капіталі (її частиною).

2-2. В день проведення державної реєстрації змін до відомостей Єдиного державного реєстру, пов'язаних із зміною складу учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю або зміною розмірів їх часток, суб'єкт державної реєстрації повинен видати (надіслати поштовим відправленням з описом вкладення) виписку з Єдиного державного реєстру заявнику, товариству, особам, які були зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства до проведення реєстраційної дії, та особам, які зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства після проведення реєстраційної дії.»;

абзац восьмий частини першої статті 36 доповнити реченням такого змісту: «Якщо відповідно до частини 2-2 статті 25 цього Закону особам має надсилатися виписка з

Єдиного державного реєстру, розмір адміністративного збору збільшується на добуток 0,02 мінімальної заробітної плати та кількості таких осіб»;

- 5) Підпункт “е” пункту 3 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України "Про державне мито" (Відомості Верховної Ради України, 1993, N 13 (30.03.93), ст. 113, із наступними змінами) після слів “інших установчих документів юридичної особи,” доповнити словами “рішень органів юридичної особи, договорів купівлі-продажу та інших договорів, що встановлюють зобов’язання відчужити частку (її частину) у статутному (складеному) капіталі юридичної особи, договорів застави частки (її частини) у статутному (складеному) капіталі юридичної особи, актів приймання - передачі частки у статутному капіталі товариства (її частини), інших правочинів про передання або перехід частки (її частини) у статутному (складеному) капіталі юридичної особи, інших волевиявлень, пов’язаних із зміною участі у статутному (складеному) капіталі юридичної особи, набуттям або припиненням такої участі (у тому числі заяв, дозволів, відмов тощо, як із зміною, так і без зміни розміру статутного (складеного) капіталу),”;
- 6) Закон України «Про виконавче провадження» доповнити статтею такого змісту:
«Стаття 53-1. Особливості звернення стягнення на частку учасника товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю
1. Особливості звернення стягнення на частку учасника товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю визначаються Законом України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”.».
 4. Товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю звільняються від сплати реєстраційного збору під час реєстрації змін до статуту товариства або статуту в новій редакції у зв'язку з приведенням його у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради України